

TILTAKSPLAN FOR FISKERINÆRINGEN OG HAVNENE I BERLEVÅG KOMMUNE

Innledning

Foreliggende tiltaksplan er utarbeidet etter bestilling fra kommunestyret i møte 24.11.05. Kommunestyret ba om at planen inneholdt klart definerte mål og delmål, forpliktende tidsrammer og ansvarsplassering. Det ble videre formulert presiseringer i forhold til slipp samt reparasjonstjenester, gjennomgang av regelverkene for næringsfondene, at næringsutvalget og havnestyret skulle foreta en prioritering av tiltak, at man vurderer steinkaiene nedenfor pramhuset for fritidsfartøyer, og at planen må være en del av strategisk utviklingsplan (SUP). Planen er sluttbehandlet i kommunestyret 24. mai 2007.

I det følgende vil målsettingene i SUP siteres. Særlig viktig i denne sammenheng er de næringspolitiske målsettingene, men disse kan ikke ses isolert fra øvrige kommunale målsettinger, kanskje særlig innenfor undervisning og teknisk sektor/infrastruktur. Disse målsettingene må være retningsgivende for de mål og tiltak som formuleres i Tiltaksplanen for fiskerinæringen. Tiltaksplanen blir dermed å betrakte som Strategidokumentet for fiskeridelen, akkurat som man har laget en strategi for energidelen, og arbeider med en strategi for reiselivsnæringen.

Tiltaksplanen består dermed av følgende elementer:

- Overordnet plandokument – Strategisk Utviklingsplan – målsettinger
- Generelle utfordringer og muligheter innenfor fiskerinæringen
- Sjøbasert næring:
 - Målsettinger
 - Strategier
- Landbasert næring:
 - Målsettinger
 - Strategier
- Handlingsprogram:
 - Tiltak, med ansvarsplassering og tidshorisont

Overordnet plandokument

Strategisk Utviklingsplan – målsettinger:

Målsetting for næringsutviklingsarbeidet:

- 1.Fiske, fiskeforedling og fiskerirelaterte aktiviteter vil fram til 2016 være den næringsmessige bærebjelken for samfunnene Berlevåg og Kongsfjord.*
- 2.Det skal tilrettelegges for etablering av energiproduksjon (vindkraft, petroleum) i Berlevåg og Kongsfjord. Slike etableringer vil ha negative konsekvenser, og forutsetningen er at samfunnene får en klar gevinst i form av arbeidsplasser og inntekter til kommune og næringsliv.*
- 3.Det skal tilrettelegges for økt satsing på natur- og kulturbasert aktivitetsturisme*

Målsetting for oppvekst- og kulturarbeidet:

- 1. De kompetansebehov som samfunnene Berlevåg og Kongsfjord har og vil ha, skal være en viktig premis i planleggingen og gjennomføringen av barnehage- og grunnskole drift.*
- 2. Det skal tilrettelegges for at så mye som mulig av videregående utdanning og etter- og videreutdanning ved høyskole/universitet, skal kunne foregå i Berlevåg kommune.*
- 3. Det frivillige kulturliv må gis så gode rammebetingelser som mulig, herunder muligheten til å utvikle kulturarbeidsplasser.*

Målsetting for arbeidet med helsevern, eldreomsorg og barnevern:

Hele befolkningen, uavhengig av alder, kjønn, seksuell legning, bosted, inntekt og ressurser, skal sikres tilgang til helse- og sosialtjenester av god kvalitet.

Felles målsetting for avdelingene:

- Økt fokus på barns og unges oppvekstvilkår*
- Styrking av samarbeidet på tvers av faggrensene, etatsgrenser og kommunegrensene*
- Stabil og kompetent arbeidskraft*

Spesielt for sosial omsorg og barnevern:

- Bidra til at flest mulig kan gis mulighet for å komme i ordinært arbeid*

Spesielt for primærhelsetjenesten:

- Videreføre et godt tjenestetilbud i alle deler av primærhelsetjenesten*

Spesielt for pleie og omsorg:

Tilby tilpassede tjenester ut fra prinsippet om laveste effektive omsorgsnivå (LEON-prinsippet).

Målsetting for arbeidet med infrastruktur og tekniske tjenester:

- 1. Infrastrukturen (veg, vann, avløp) skal tilpasses behovene for framtidig næringsutvikling.*
- 2. Kommunens bygningsmasse skal til enhver tid tilpasses de behov og funksjoner kommunen har.*
- 3. Uvikle kompetanse og samarbeid med andre aktører med formål å tilby beredskapstjenester til eksterne brukere.*

Fiskerinæringen generelt - utfordringer og muligheter

Utfordringer:

- Liten/ingen nyrekruttering til fiskeryrket, hovedsakelig pga mangel på interesse hos ungdom, høy inngangsbillett til fartøykjøp, få mannskapsplasser (mange enmannssjarker). Mange fiskere vil om kort tid være ute av, eller på vei ut av yrket.
- Små kvoter gir ikke grunnlag for mannskap, og gir dårlig fartøyøkonomi for fartøy med gjeldsbelastning.
- Ensidig flåtestruktur
- Ustabil råstofftilgang til fiskeindustri anleggene, pga sesongvariasjoner og ensidig flåtestruktur.

- Landbaserte servicetilbud overfor fiskeflåten er for dårlig.
- Liten, trang havn (Berlevåg indre) med kapasitetsproblemer
- Dårlige liggeforhold for fartøyer i Berlevåg ytre havn (havsjø og vindskavl) og Kongsfjord havn (vindskavl)
- Skjemmende bygg/kaianlegg i Berlevåg indre havn ødelegger totalinntrykk og båndlegger areal.
- Lav bearbeidingsgrad av råstoff som landes i kommunen
- Kompetanse forsvinner ettersom fiskeindustrien bygges ned.
- Små samfunn, sårbare for befolkningsnedgang. Kan gi mangel på arbeidskraft, særlig der det kreves spesiell kompetanse.

Muligheter:

- Strategisk beliggenhet i forhold til fiskefeltene og trafikkleder
- I hovedsak moderne eller oppgraderte kaianlegg
- Arealer i ytre havn som kan avlaste indre havn
- Aktivt fiskerimiljø, høy kompetanse, gode fartøyer
- Råstoff av meget høy kvalitet
- Industrianleggene har godt renommé, dyktige medarbeidere
- Tilstrekkelig areal for økt utnyttelse/bearbeiding av fisk
- Bra infrastruktur, herunder transport
- Videregående skole – kompetansesenter under bygging
- Finansieringsordninger i kommunal regi
- Trålkonsesjon med leveringsforpliktelse eksisterer fortsatt
- Berlevåg Marine Næringspark AS som utviklingsaktør

Sjøbasert næring

Målsettinger

- Styrke rekrutteringen til fiskeryrket
- Styrke kvotegrunnlaget til eksisterende fartøyer
- Rekruttere fartøyer/fiskere fra andre regioner
- Mer differensiert flåtestruktur
- Bedrede havneforhold, særlig i forhold til avlastning.

Strategier

- Videreutvikle samarbeidet mellom oppvekstsektoren og sjø- og landbasert fiskerinæring med sikte på å informere og motivere barn og unge.
- Hospitantordning på fiskefartøyer for å øke rekrutteringen.
 - Utvikle samarbeid med reiselivsnæringen for å gi et mer helhetlig tilbud til reisende.
- Gi støtte til kjøp av kvoter (allerede prinsippvedtak i kommunestyret)
- Gunstigere finansieringsordninger for førstegangs etablerere
- Markedsføringsplan for rekruttering av fiskere og fartøyer fra andre kommuner/regioner.
- Gjøre havnene mer attraktive for alle båtstørrelser – både for ankomst, leveranse og som liggehavn.

Landbasert næring

Målsettinger

- Ta i bruk hele fisken – biprodukter
- Øke bearbeidelsesgraden
- Søke å få til jevnere leveranser på årsbasis
- Nye arter
- Kompetanseheving – rekruttering
- Økt servicenivå overfor lokal og fremmed flåte

Strategier

- Lokale finansieringsordninger som stimulerer til utviklingstiltak og investeringer.
- Nettverksbygging – særlig i forhold til FoU-miljøer og utviklingsorienterte bedrifter.
- Etablere samarbeid mellom kommune, havn og virksomhetene i havnene med sikte på best mulig servicenivå.
- Få i gang landsløyning og foredling av biprodukter, samt nye arter.
- Utvikling av andre arter og økt foredlingsgrad
- Trålerleveranser som råstofføkende og råstoffutjevne tiltak.
- Utvikle samarbeid med reiselivsnæringen for å gi et mer helhetlig tilbud til reisende.

Handlingsprogram/tiltak

1. Egenkapitalfondets retningslinjer endres slik at førstegangsetablerere under 30 år gis 10% egenkapitalstøtte til kjøp/bygging av fartøy, begrenset oppad til kr 500.000.

Tilsvarende gis førstegangsetablerere mellom 30 og 40 år 8% støtte. Prinsippvedtak om å gi støtte til kvotekjøp legges inn i retningslinjene. Retningslinjene for øvrig opprettholdes.

2. Samarbeidet mellom skole og fiskerinæringen evalueres. Evalueringen forutsettes å danne grunnlaget for det videre samarbeidet. Ansvar for iverksettelse har oppvekstetaten. Arbeidet sluttføres innen utgangen av mai 2007.

3. Kommunen, fiskeindustribedriftene og fiskarlagene etablerer et markedsførings-samarbeid som har som målsetting å rekruttere flere fiskere og fartøyer til kommunen. Ansvar for iverksettelse har plan- og næringsavdelingen. Arbeidet starter i forbindelse med deltakelse på Lofotfishing i april 2007.

4. Næringsfondets retningslinjer endres slik at rammen for investeringstiltak økes fra kr 150.000 til kr 200.000. Rammen for bedriftsutviklingstiltak økes fra kr 80.000 til kr 100.000. Satsen for eget arbeid økes fra kr 120 til kr 200 pr time. Retningslinjene for øvrig opprettholdes.

5. Plan- og næringsavdelingen etablerer et nettverksprogram som omfatter virksomheter i kommunen, fiskerirelaterte forsknings- og utdanningsinstitusjoner, finansinstitusjoner og utviklingsorienterte bedrifter/virksomheter eksternt. Programmet formaliseres så langt det er ønskelig.

6. Det arbeides i samarbeid med fiskeindustrien i kommunen med å etablere et selskap som tar vare på biprodukter fra fisk. Plan- og næringsavdelingen har koordineringsansvaret i samarbeid med Berlevåg Marine Næringspark. Næringsutvalgets etablerte praksis med å yte lån og tilskott til bedrifter som bygger landsløyelinjer forutsettes å fortsette. Slike sløyeanlegg er en forutsetning for utnyttelse av biprodukter.

7. Havnene i Berlevåg og Kongsfjord utvikles ved at:

- eksisterende betongflytebrygger legges ut i indre havn.
- Leveranser av vann, strøm og renovasjon videreutvikles i indre havn, ytre havn og Kongsfjord havn.
- Det utredes demping av vindskavl i Kongsfjord havn.
- Det utarbeides en tiltaksplan for skjemmende bygg i Berlevåg og Kongsfjord havner innen 31.12.07.

Handlingsplan for havna

Overordnede tiltak:

Rullering av Havneplan for Berlevåg

Fokus på:

- Framtidig fiskerinæring,
- reiselivsnæring og
- petroleumsnæring
- Fartøystørrelser
- Samhandling med lufthavn og riksveg
- Tilstøtende landarealer

Utvidelse av Berlevåg havnedistrikt til å gjelde hele kommunen

Enkelttiltak:

Hurtigrutekaia:

Renovasjon

Spilloljeveranse

Tilstandsvurdering

Energivurdering havneterminalen

Indre havn:

Ferdigstille vannfylling betongkai

Etablere strømforsyning betongkai

Snørydding

Renovasjon – tømmesteder

Spilloljeveranse

Private kaier/bygningsmasse – renovering eller sanering. Arealene hvor Fjærtoftanlegget og tilstøtende eiendommer ligger bør overtas av kommunen.

Mulighet for fortøyning fritidsfartøyer ved museumsområdet

Vurdering av servicefunksjonene – hvilke finnes og hvilke finnes ikke.

Informasjon:

Hjemmeside

Brosjyre

Bilde/kartskisse

Skilting

”Direct Marketing” – markedsføring mot fremmedfiskere